

PREFAȚĂ LA EDIȚIA A DOUA

Republicarea unei cărți constituie o provocare, iar textul de față nu face excepție. De la prima ediție s-au scurs deja un număr de ani și, între timp, dosarul problemei s-a îmbogățit considerabil. Este firesc ca noile piese documentare și noile puncte de vedere puse în circulație de colegi de breaslă să fie incluse într-o nouă ediție. Pe de altă parte, din momentul primei publicări, orice autor se desparte de lucrarea în cauză. Nu pentru că ar renega metoda sau interpretările propuse, ci pentru că, din momentul respectiv, fiecare document nou parcurs, fiecare studiu citit, adaugă o pagină la cunoștințele istoricului. Din acest motiv republicarea unei cărți apărute cu ani în urmă este aidoma unei reîntâlniri cu propria imagine din momentul respectiv. Numai că imaginea nu este foarte clară întrucât suprafața de reflexie – în cazul de față textul – a suferit la rândul său un proces inevitabil de eroziune. Unele puncte de vedere au putut fi invalidate, altele nuanțate, pentru a nu mai vorbi de eventuale erori, stângăcii, ambiguități. În aceste condiții, o a doua ediție este, pentru a împrumuta o expresie a lui Carlo Ginzburg, un act de narcisism cu scopuri anti-narcisiste¹.

¹ Carlo Ginzburg, *Clues, Myth and Historical Method*, transl. John and Anne C. Tedeschi, The John Hopkins University Press, Baltimore, 2013, p. VII.

Act de narcisism pentru că lucrarea a fost considerată suficient de importantă pentru a merita o re-editare, scop anti-narcisist pentru că noua ediție include completări, rectificări și nuanțări care, deși păstrează titlul și structura lucrării inițiale, diferă destul de mult în conținut. Dacă în bine sau în rău, aceasta o vor decide cititorii.

